

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

**Савет
Европске
уније**

**Брисел, 5. јул
2016. (ор. на енг.)**

10075/16

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

ELARG 79

УВОДНО ПИСМО

Пошиљалац: Радна група за проширење и земље у процесу преговора о приступању ЕУ
Од: 5. јула 2016. године
Прималац: Одбор сталних представника

Предмет: Преговори о приступању са Србијом - Поглавље 24: Правда, слобода и
безбедност

Ради припреме следећег састанка Приступне конференције са Србијом, Радна група за проширење и земље у процесу преговора о приступању ЕУ сагласила се око нацрта Заједничке позиције Европске уније о Правосуђу и основним правима.

С обзиром на то и у складу са унутрашњим модалитетима за преговоре са Србијом (док. 17977/13), Одбор сталних представника се позива да усвоји заједничку позицију како је утврђено у Анексу.

Након усвајања од стране Одбора сталних представника, заједничка позиција Европске уније биће доступна Србији пре наредног састанка Приступне конференције.

**КОНФЕРЕНЦИЈА О ПРИСТУПАЊУ
СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ****НАЦРТ ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОЗИЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ****Поглавље 24: Правда, слобода и безбедност**

Ова преговарачка позиција Европске уније се заснива на њеној општој позицији са Конференције о приступању са Србијом (*CONF-RS 1/14*), и подлеже преговарачким принципима који су усвојени у том оквиру, нарочито:

Сваки став изражен од стране Србије или ЕУ у одређеном поглављу преговора ни на који начин неће прејудуцирати позицију која може бити заузета у односу на друга поглавља; споразуми постигнути у току преговора о конкретним поглављима, чак и делимични, не могу се сматрати коначним све док се не постигне укупни споразум за сва поглавља;

као и захтевима постављеним у тачкама 23, 24, 28, 42, 43, 44 и 48 Преговарачког оквира.

ЕУ охрабрује Републику Србију да настави процес усклађивања са *правним тековинама ЕУ* и њихову ефикасну примену и спровођење, и уопште да још пре приступања развије мере и инструменте што ближе онима у Европској унији.

ЕУ констатује да Србија, у својој преговарачкој позицији (*CONF-RS 3/16*) прихвата *правне тековине ЕУ* у Поглављу 24 које су на снази 1. јануара 2016. године и да ће бити спремна да их примени до дана приступања Европској унији.

1. Миграције

ЕУ прима к знању информације у вези са успостављеним правним оквиром, а посебно Законом о странцима, Законом о заштити државне границе, Законом о управљању миграцијама, Законом о запошљавању странаца, Законом о ратификацији споразума потписаног између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица без дозволе за боравак и Кривични законик. Такође констатује да Србије спроводи Стратегију за управљање миграцијама и Стратегију за реинтеграцију повратника по основу Споразума о реадмисији заједно са пратећим акционим плановима.

ЕУ даље констатује одређеност Србије за измену Закона о странцима и Кривичног законика у 2016. години и Закона о запошљавању странаца 2018. године, обезбеђујући даље усклађивање са релевантним *правним тековинама ЕУ* и да заврши своје усклађивање две године пре приступања. Она такође напомиње да ће Србија извршити процену административних капацитета и потреба за обуком тих капацитета, као и процену опреме и инфраструктуре, те предузети неопходне мере како би се осигурала спремност Србије да правилно спроводи *правне тековине ЕУ* у области легалних и ирегуларних миграција. ЕУ наглашава значај напора које чини Србија у циљу усклађивања свог законодавства са захтевима ЕУ и јачања институционалних капацитета како би се осигурала потпуна и ефикасна имплементација и спровођење *правних тековина ЕУ* у области како легалних тако и ирегуларних миграција.

ЕУ позива Србију да појача напоре на пресретању ирегуларних миграната и ефикасном разбијању и кривичном гоњењу криминалних мрежа које се баве кријумчарењем људи.

ЕУ констатује да Србија има 144 + 8 (за мајке са децом) места за смештај пресретених ирегуларних миграната. Она охрабрује Србију да појача напоре на обезбеђивању адекватних смештајних капацитета у својим центрима, са посебним освртом на малолетнике и угрожене групе. ЕУ позива Србију да трајно прати адекватност смештајних капацитета и да успоставља и развија механизме који су у стању да се носе са наглим порастом броја избеглица. ЕУ подсећа на потребу да се обезбеде неопходна финансијска средства за покривање текућих трошкова и трошкова одржавања смештајних капацитета. Исто тако, потребан је довољан број адекватно обученог особља за рад у овим објектима и шире, за спровођење свих аспеката миграционе политике Србије.

ЕУ подвлачи потребу да се довољно времена пре приступања успостави снажан повратни механизам у складу са захтевима ЕУ, заснован на мрежи споразума о реадмисији или других аранжмана, како са суседним земљама, тако и са земљама порекла и транзитним земљама. ЕУ

констатује постојеће аранжмане за повратак лица на Косово и позива Србију да настави да обезбеђује њихову несметану примену. ЕУ такође позива Србију да настави да спроводи споразум са ЕУ о реадмисији.

ЕУ констатује да се кроз Механизме за мониторинг пост-визне либерализације (PVLMM) прати ситуација која се тиче неоснованих захтева за азил у ЕУ и позива Србију – у светлу најновијих сазнања PVLMM-а – да настави да предузима превентивне мере за спречавање подношења неоснованих захтева за азил у земље чланице ЕУ од стране њених држављана, да редовно процењује ефекте тих мера, укључујући социо-економску инклузију, и да по потреби врши њихово прилагођавање.

2. Азил

ЕУ прима к знању информације у вези са успостављеним правним оквиром, а посебно Законом о азилу, Законом о општем управном поступку, Законом о странцима и Законом о управним споровима. ЕУ узима у обзир информације о планираним изменама Закона о азилу, као и анализу која се планира пре усвајања овог новог закона. ЕУ наводи да су потребни значајни даљи напори Србије да усклади своје законодавство са *правним тековинама ЕУ*, и позива Србију да пажљиво прати спровођење новог закона и настави да улаже напоре како би се осигурало потпуно усклађивање националног законодавства, те његова примена и спровођење на дан приступања.

ЕУ сматра Србију кључним партнером у проналажењу одрживог решења за редовно управљање миграторним кретањима расељених лица која прелазе преко балканског региона. ЕУ наводи да је у 2015. години, 579.518 особа регистровано током транзита кроз Србију и да је 586 особа ефективно тражило азил, од којих ће већина – према Србији – вероватно да напусти земљу у току поступка. Она такође наводи да је у 2015. години за 16 особа одобрен статус избеглице, а 14 особа је добило супсидијарну заштиту.

ЕУ констатује да је Србија успоставила ванредне мере за поступање у случају прилива расељених лица и охрабрује Србију да по том основу брзо усвоји свеобухватну стратегију која укључује систем за рано упозорење, спремност и управљање кризама.

ЕУ констатује чињеницу да ће Србија повећати своје тренутне смештајне капацитете који износе 810 места са још 300 сталних места и тај план реаговања Србије у ванредним ситуацијама дозвољава Србија да прошири своје тренутне капацитете за 50 - 300% у случају

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

масовних прилива и у зависности од потреба. ЕУ такође узима у обзир непосредне напоре Србије да смести више лица којима је потребна међународна заштита током зиме 2015 - 2016. године, обезбеђујући до 6.000 додатних места. ЕУ позива Србију да континуирано прати смештајне потребе и да у складу са тим прилагоди своју инфраструктуру, како у погледу слободних места тако и дужине боравка. Даље охрабрује Србију да осигура одговарајуће стандарде смештаја и да обрати посебну пажњу на потребе рањивих особа.

ЕУ охрабрује Србију да да приоритет успостављању функционалног система азила у складу са *правним тековинама ЕУ*, са посебним освртом на принцип *забране протеривања*, ефикасан приступ поступку азила, користи од пријема, време обраде захтева за азил, квалитет донете одлуке, околности под којима су корисници међународне заштите (укључујући рањиве категорије) који су признати од стране Србије смештени и превенцију секундарних кретања азиланата и корисника међународне заштите. ЕУ наглашава значај предузимања неопходних мера како би се избегло да азиланти постану жртве кријумчара људима. ЕУ такође позива Србију да пажљиво прати удаљавање са своје територије лица која су добила коначан негативан одговор на захтев за азил и немају могућност да легално бораве у Србији осим на основу Закона о азилу.

ЕУ прима к знању оснивање Канцеларије за азил, као сталног првостепеног органа и Комисије за азил, као независног другостепеног органа. ЕУ позива Србију да појача своје капацитете, укључујући обезбеђивање преводилачких капацитета. ЕУ такође наводи да ће буџет Комесаријата за избеглице бити повећан и да ће финансијске потребе целог система азила бити преиспитане и прилагођене потребама. ЕУ подсећа на потребу јачања и других релевантних управних (на пример, полиције и граничне полиције) и судских власти, као и на потребу јачања механизма сарадње између свих органа укључених у ове активности.

ЕУ позива Србију да благовремено почне припреме за примену EURODAC система, Даблинске уредбе и да приступи Dublin*net-у, све након приступања. У том смислу, Европска унија има у виду да Србија планира анализу свих услова потребних за примену EURODAC система и Даблинске уредбе. ЕУ констатује одређеност Србије да годину дана пре приступања успостави потребне структуре неопходне за сарадњу са Европском канцеларијом за подршку азилу. ЕУ подвлачи потребу да Србија на време започне припреме за реализацију свих аспеката политике азила ЕУ након приступања. Она наглашава да ће наведене мере захтевати значајне напоре у смислу додатних људских ресурса, опреме и обуке.

3. Визна политика

ЕУ прима к знању информације у вези са успостављеним правним оквиром, а посебно Законом о странцима, Законом о путним исправама и визним правилима. Напомиње да ће Србија до краја 2016. године усвојити нови Закон о странцима, а крајем 2017. године нови Закон о спољним пословима, као и одговарајућа подзаконска акта о визама како би се осигурала усклађеност са Визним кодексом ЕУ. Такође, узима у обзир план Србије да крајем 2017. године усвоји План за усклађивање визног режима тако да свој правни оквир и визну политику усклади са визном политиком ЕУ, најкасније шест месеци пре приступања. ЕУ узима у обзир чињеницу да грађанима из 13 земаља које су на тзв. «негативној листи ЕУ» (Уредба Савета ЕУ 539/2001) није потребна виза да путују у Србију и позива Србију да још пре приступања усклади своје позитивне и негативне листе са листама ЕУ.

ЕУ констатује да Србија намерава да спроведе свеобухватну анализу у погледу стварања техничких услова за национални Визни информациони систем који се након приступања Шенгенском простору може повезати са Визним информационом системом ЕУ. ЕУ такође констатује да ће Србија спровести свеобухватну анализу потреба приликом припрема за усвајање и спровођење Шенгенског акционог плана који ће такође садржати одредбе које се односе на визну политику ЕУ. ЕУ позива Србију да обезбеди потребне људске и финансијске капацитете за ефикасно и правилно спровођење Шенгенског акционог плана. Србија се позива да обустави издавања визе на граници и да своју политику у том погледу усклади са *правним тековинама ЕУ*.

4. Спољне границе и Шенген

ЕУ констатује постојеће законодавство, а посебно Закон о заштити државне границе, Закон о странцима, Закон о путним исправама, Закон о управљању миграцијама и Кривични законик. ЕУ подсећа да је потребно да Србија настави са процесом усаглашавања како би постигла потпуну усклађеност са правним тековинама Европске уније најкасније до датума приступања.

ЕУ примећује да је Србија у потпуности опредељена да настави са нормализацијом односа са Косовом и спровођењем свих споразума који су постигнути у контексту дијалога, што подразумева ако је потребно и сарадњу са Еулексом. Ово се посебно односи на Споразум о интегрисаном управљању границом (*IBM*).

ЕУ констатује да Србија спроводи Стратегију за интегрисано управљање границом (*IBM*) која

није у потпуности усклађена са концептом интегрисаног управљања границом на снази у ЕУ. ЕУ констатује да Србија планира да измени свој систем интегрисаног управљања границом до краја 2016. године како би га ускладила са концептом на снази у ЕУ (укључујући четворостепени модел контроле приступа и обезбеђивање одговарајућих надлежности за спровођење закона од стране Граничне полиције). ЕУ позива Србију да обрати посебну пажњу на успостављање неометане сарадње међу службама на граници, као и одговарајуће обуке за запослене.

ЕУ констатује да се Србија обавезала да ће усвојити Акциони план за Шенген (SAP) у 2018. години након оцене правних, техничких, инфраструктурних и људских ресурса потребних да би се спровеле правне тековине Европске уније у овој области. ЕУ констатује да се Србија определила да сваких шест месеци извештава о напретку постигнутом у спровођењу Акционог плана за Шенген. ЕУ подвлачи значај обезбеђивања буџетских средстава за спровођење Акционог плана за Шенген, посебно у погледу инфраструктуре, техничке опреме и неопходних кадрова. Поред тога, Србија ће морати обезбедити адекватну обуку за запослене. С тим у вези примећује да ће запослени у граничној полицији бити обучени у складу са Јединственим основним програмом обуке агенције Фронтекс. ЕУ подсећа да ће Србија ући у Шенген зону тек након одлуке Савета да укине контролу лица на унутрашњим границама. ЕУ обавештава Србију да се таква одлука доноси на основу расположиве шенгенске евалуације о спремности Србије, узимајући у обзир извештај Комисије којим се потврђује да Србија наставља да испуњава обавезе преузете у оквиру приступних преговора, а које се односе на шенгенске правне тековине.

ЕУ подсећа да је Балкан транзитно подручје за илегалну миграцију, кријумчарење дрога, ватреног оружја и осталих роба и да је потребно додатно ојачати борбу против оваквих појава као и унапредити одговарајући систем управљања границама (укључујући и зелене границе).

ЕУ констатује да Србија предлаже мере за унапређење заштите спољних граница кроз интензивнију оперативну сарадњу са суседима. ЕУ констатује да је успостављена јединица за анализу ризика у Управи за граничну полицију у 2015. години. ЕУ такође примећује да је Србија потписала споразуме о спровођењу заједничких патрола са Црном Гором, Бившом Југословенском Републиком Македонијом, Бугарском, Мађарском и Босном и Херцеговином и да су успостављени Заједнички контакт центри са Мађарском, Хрватском, Бугарском, Бившом Југословенском Републиком Македонијом, као и Заједнички трилатерални центар са Црном

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

Гором и Босном и Херцеговином. ЕУ позива Србију да да свој допринос у настојањима да они постану потпуно функционални. Она такође констатује да ће Србија почети да спроводи заједничке патроле са Румунијом и Хрватском, као и да ће успоставити Заједнички контакт центар са Румунијом након завршетка неопходних процедура.

ЕУ надаље примећује да Србија предлаже кораке које треба предузети ради ефикасније превенције прекограничног промета који се одвија алтернативним путевима, као и закључивање споразума о малограничном промету. ЕУ истиче значај ефикасне контроле граница и позива Србију да развија снажне капацитете за анализу ризика, да повећа употребу техничких средстава надзора и да спроводи заједнички надзор и контролне активности у сарадњи са свим суседним земљама. ЕУ позива Србију да интензивира оперативну сарадњу са агенцијом Фронтекс.

ЕУ истиче значај ефикасне превенције и борбе против корупције - као нечега што омогућује организовани криминал - на границама. Примећује да Управа за граничну полицију спроводи мере у оквиру Националне стратегије за борбу против корупције и примећује одређење Србије да предузима даље радње за спречавање корупције и јачање интегритета запослених у граничним службама, као и радње за надгледање спровођења таквих мера

5. Правосудна сарадња у грађанским, трговинским и кривичним стварима

ЕУ констатује да Србија планира да спроведе - уз помоћ страних експерата - процену утицаја која би омогућила утврђивање прецизних рокова и мера потребних за усаглашавање националног законодавства са правним тековинама ЕУ у овој области у 2016. години, као и да би ова оцена такође требало да обезбеди јасне показатеље који се односе на административне, буџетске, кадровске потребе и потребе за обуком. ЕУ констатује да Србија има за циљ да постигне исти ниво правосудне сарадње у грађанским и кривичним стварима са Косовом као што је предвиђено европским стандардима за ову област, уз строго придржавање захтева у смислу статусне неутралности.

ЕУ истиче да су потребни знатни напори - укључујући и оне који се улажу у склопу свеобухватне реформе правосуђа - да би се ускладили законски прописи, ојачали административни капацитет Министарства правде, тужилаштва, судова и правне професије уопште потребни за поступање са захтевима за правосудну сарадњу. Такође примећује да се Србија определила да побољша материјалне услове у судовима и тужилаштвима и посебно

подвлачи потребу за унапређивањем релевантне ИТ опреме. ЕУ подсећа Србију да је узајамно поверење камен темељац успешне правосудне сарадње и да је посебно важно за успостављање међународних инструмената за признавање и сарадњу у области кривичног права, као што је примера ради Европски налог за хапшење.

ЕУ позива Србију да што боље искористи стручна знања експерата из ЕУ како би припремила ове свеобухватне процене утицаја. Подвлачи колико је важно да се што пре добију детаљни план извођења и прелазни резултати неопходни за постизање потпуне усклађености са правним тековинама у овој области до датума приступања. ЕУ подвлачи потребу за значајним улагањем у људске ресурсе и у специјализоване обуке, укључујући и познавање страних језика. ЕУ констатује колико је важно вођење евиденције и статистике о правосудној сарадњи како у грађанским тако и у кривичним стварима, као и праћење ефикасности поступања са захтевима за правосудну сарадњу у овој области.

Правосудна сарадња у грађанским и трговинским стварима

ЕУ прима к знању информације о постојећем законодавству, посебно о Закону о решавању сукоба закона са прописима других земаља, као и о Закону о уређењу судова, Закону о парничном поступку, Закону о извршењу и обезбеђењу, Закон о ванпарничном поступку и Судском пословнику. Надаље, ЕУ констатује информације о учешћу Србије у 25 мултилатералних и 32 билатерална споразума из ове области.

ЕУ констатује да је Србија ратификовала Хашку конвенцију о грађанскоправним аспектима међународне отмице деце (1980) у јуну 2001. године и Конвенцију о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце (1996) у јануару 2016. године.

Правосудна сарадња у кривичним стварима

ЕУ такође констатује информације о постојећем законодавству, а посебно о Закону о међународној правној помоћи у кривичним стварима, Закону о кривичном поступку, Кривичном закону, Закону о уређењу судова, као и о осталим законским прописима који уређују област правосудне сарадње у кривичним стварима у Србији. Надаље, ЕУ прима к знању информације у вези са учешћем Србије у међународним конвенцијама о сарадњи у кривичним стварима, као и у вези са 24 мултилатерална и 52 билатерална закључена споразума. ЕУ примећује да је Србија уклонила резерву стављену на члан 6. Европске конвенције о изручењу,

којом се предвиђа право одбијања изручења сопствених држављана, док у исто време Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима садржи одредбу у свом члану 16. којом се забрањује изручење сопствених држављана земљама које нису потписнице ове конвенције. ЕУ позива Србију да измени закон довољно времена пре приступања како би се након приступања Европској унији омогућила пуна и правилна примена Оквирне одлуке Савета 2002/584/ПУП од 13. јуна 2002. године о европском налогу за хапшење и процедури предаје између држава чланица ЕУ.

ЕУ подстиче Србију да унапреди сарадњу са Евроцастом. С тим у вези ЕУ подвлачи значај који за Србију има усвајање и спровођење прецизног правног оквира за заштиту података у складу са правним тековинама као предусловом за закључивање Споразума о сарадњи са Евроцастом.

6. Полицијска сарадња и борба против организованог криминала

Полицијска сарадња

ЕУ констатује информације о успостављеном правном оквиру, а нарочито Закон о полицији, Закон о кривичном поступку, Кривични законик, Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима, Закон о заштити података о личности и Закон о тајности података. Такође констатује да је Србија закључила Оперативни споразум са Европском полицијском канцеларијом- Европол (енг. *European Police Office – EUROPOL*) 2014. године, да се сарадња са Европолом интензивирала (десетоструко повећање броја размењених порука током претходне три године путем Мрежне апликације за сигурну размену података - енг. *Secure Information Exchange Network Application - SIENA*) и да ће официр за везу бити постављен у Хагу 2016. године. Даље је примљено к знању да Србија размењује информације путем Интерпола, Европола, Центра за спровођење закона у југоисточној Европи (енг. *Southeast European Law Enforcement Center - SELEC*), и на билатералној основи, као и са земљама чланицама ЕУ. ЕУ констатује учешће Србије у иницијативама полицијске сарадње у региону. ЕУ такође констатује да Србија препознаје потребу да се побољша сарадња на оперативном нивоу са Косовом и да је спремна да даље разговара са Приштином о радним аранжманима о полицијској сарадњи.

ЕУ констатује да су потребни даљи напори на усклађивању законодавства у Србији и наглашава потребу да се настави са усклађивањем законодавства у области полицијске сарадње, како би се обезбедила потпуна усаглашеност са захтевима ЕУ, најкасније на дан

приступања. ЕУ такође констатује свест да постоји посвећеност Србије да додатно ојача своје оперативне и административне капацитете неопходне за правилно спровођење инструмената полицијске сарадње, као што је тзв. "шведска иницијатива" (енг. *Swedish Initiative*) (која се односи на поједностављивање размене информација и обавештајних података између органа за спровођење закона земаља чланица Европске уније) и „Прумска одлука“ (енг. *Prüm Decision*) (која се односи на интензивирање прекограничне сарадње, посебно у борби против тероризма и прекограничног криминала). У том смислу, ЕУ наглашава да је за прекограничну полицијску сарадњу неопходно имати и сигуран домаћи електронски комуникациони систем, снажне одредбе о заштити података и модерну ИТ опрему.

ЕУ констатује чињеницу да ће Србија унапредити људске ресурсе и обезбедити обуку о коришћењу Европолових и Интерполових база података и да ће Србија ојачати капацитете своје 24/7 службе за међународну полицијску сарадњу. ЕУ констатује планиране кораке Србије да се припреми за сарадњу са земљама чланицама ЕУ у оквиру питања као што су безбедност на фудбалским утакмицама, заштита јавних личности и прекогранични аутомобилски криминал. ЕУ охрабрује Србију да настави да развија своју полицијску сарадњу са земљама чланицама ЕУ и осигура да се преостали кораци предузму на време пре приступања, с обзиром на потпуну имплементацију правних тековина ЕУ (*acquis*) у овој области.

ЕУ такође наглашава потребу за адекватном обуком о свим горе наведеним алатима и констатује да ће Европски полицијски колеџ (фра. *Collège européen de police- CEPOL*) бити усмерен на потписивање радног аранжмана са Србијом у 2016. години.

ЕУ позива Србију да предузме неопходне мере за јачање независних унутрашњих и спољних механизма контроле полиције у складу са договореним стандардима и најбољом праксом.

Борба против организованог криминала

ЕУ констатује информације о успостављеним законима, а нарочито Кривични законик, Закон о кривичном поступку, Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, Закон о основама уређења служби безбедности Републике Србије, Закон о полицији, Закон о Безбедносно-информативној агенцији, Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку, Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела и Закон о тајности података. ЕУ констатује

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

да је законодавство у Србији делимично усклађено и позива Србију да настави своје правно усклађивање са правним тековинама ЕУ у овој области.

ЕУ констатује да је Србија ратификовала Конвенцију Уједињених нација против транснационалног криминала и њене протоколе и имплементирала их у свој законски оквир. Ипак, она ће обратити посебну пажњу на ефикасно спровођење ове Конвенције и њених Протокола. Такође, констатује да законодавство Србије тек треба да се усклади са Оквирном одлуком 2008/841/ПУП о борби против организованог криминала (енг. *Framework Decision 2008/841/ПУП on combating organised crime*).

ЕУ такође констатује да Србија спроводи стратегије и акционе планове о финансијским истрагама, о спречавању прања новца и борби против тероризма и о превенцији и сузбијању трговине људима у блиској сарадњи са релевантним заинтересованим странама. ЕУ подстиче Србију да проактивно процени ефекте реализације ових стратегија и акционих планова и да предложи корективне мере, где је то потребно.

ЕУ констатује да је организовани криминал и даље важан изазов за Србију. ЕУ подвлачи/наглашава да је један од кључних фактора у борби против организованог криминала - и да се сматра таквим - да се злочини систематски и успешно истражују и процесуирју и да су ти злочини увек праћени финансијским истрагама. ЕУ констатује у том смислу да је Србија увела истражни систем са тужилаштвом на челу, али такође констатује да он још увек није исправно упарен са људским и финансијским ресурсима и позива Србију да реши кадровске потребе. ЕУ такође констатује да је Србија усвојила прву националну Процену претње од тешког и организованог криминала (енг. *Serious and Organised Crime Threat Assessment – SOCTA*) и планира да даље развија и спроводи концепт вршења полицијских дужности на основу обавештајних података. ЕУ позива Србију да активно користе Процену претње од тешког и организованог криминала (*SOCTA*) приликом дефинисања својих безбедносних приоритета. Она позива Србију да додатно покрене концепт вршења полицијских дужности на основу обавештајних података, заснован на добро развијеним капацитетима за процену ризика и претњи.

ЕУ констатује да Србија планира да се припреми за електронску размену података између органа за спровођење закона и правосудних органа задужених за борбу против организованог криминала. ЕУ подсећа колико је значајно за Србију да има централизован

криминалистичко-обавештајни систем и сигурну платформу за комуникацију између органа за спровођење закона и позива Србију да инвестира у осигуравање неометане везе међу релевантним базама података и да се побољша прикупљање јединствених статистичких података о кривичним делима. Класификација кривичних дела за потребе статистике (енг. *International Classification of Crime for Statistical Purposes-ICCS*) Канцеларије Уједињених нација за дрогу и криминал (енг. *United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC*) даје добар и свеобухватан оквир који може бити основа за такво спровођење.

ЕУ констатује учешће Србије у неколико операција за спровођење закона под окриљем Заједничких акционих дана 2015 (енг. *Joint Action Days 2015*) организованих у оквиру Циклуса јавних политика ЕУ за решавање питања организованог и тешког међународног криминала. ЕУ наглашава значај јачања сарадње за оперативно спровођење закона и позива Србију да настави са својим активним учешћем у овим акцијама.

ЕУ охрабрује Србију да прошири примену специјалних истражних техника за потребе спровођења закона, истовремено осигуравајући да су успостављени сви неопходни механизми заштите којима се избегава злоупотреба. У том погледу ЕУ констатује посвећености Србије да анализира улоге и праксе служби безбедности у фази кривичне истраге. ЕУ подсећа да ове праксе нису у складу са добрим праксама у ЕУ и наглашава потребу да се у свим случајевима обезбеди јасна подела мандата и прописа који се односе на пресретање комуникације у сврхе кривичне истраге, с једне стране, и из безбедносних разлога са друге стране и да се обезбеди снажни спољни механизам надзора, како би се избегла било каква злоупотреба.

ЕУ наглашава значај неометане сарадње између агенција за спровођење закона у кривичном поступку и констатује план Србије да спроведе анализу организације, капацитета и надлежности државних органа у борби против организованог криминала и корупције, с обзиром на наредне правне кораке како би се повећала ефикасност, професионалност и независност.

ЕУ констатује да се Србија суочава са важним претњама и рањивостима у погледу прања новца (видети такође Поглавље 4 - Слободно кретање капитала). Она даље констатује да Србија до сада није била веома ефикасна у истраживању, гоњењу и осуди починилаца финансијског криминала, нарочито када је у питању прања новца и позива Србију да постане активнија у том погледу. ЕУ такође охрабрује Србију да превазиђе чисто кривичноправни приступ у борби против организованог криминала и корупције, и позива Србију да попуни своје капацитете како би спровела комплексне финансијске истраге, у складу са својом наменском стратегијом /

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

акционим планом. ЕУ констатује опредељеност Србије да спроведе 40 препорука Организације за контролу и спречавање прања новца (енг. *Financial Action Task Force – FATF*) и да ојача Финансијску обавештајну јединицу (енг. *Financial Intelligence Unit*). ЕУ наглашава значај потребе да сви органи за спровођење закона (укључујући читав ланац који је одговоран за превенцију и борбу против прања новца) имају јасно дефинисане одговорности, да су добро повезан са релевантним базама података и нарочито да могу да раде на независни и проактивни начин, оријентисани на резултате. ЕУ охрабрује Србију да обрати посебну пажњу на људске и финансијске ресурсе, као и на потребну опрему и обуке.

ЕУ констатује опредељеност Србије да усвоји нови Закон о одузимању имовине и да успостави и развије Канцеларију за повраћај имовине (енг. *Asset Recovery Office - ARO*) у 2017. години, која ће бити задужена за управљање одузетом имовином. ЕУ подвлачи значај ових мера у контексту ефикасности растурања организованих криминалних група и наглашава потребу за амбициозним законодавством, додељивањем довољних финансијских и људских ресурса и пружањем потребне специјализоване обуке и опреме за Канцеларију за повраћај имовине.

ЕУ констатује мере које је Србија успоставила за борбу против трговине људима. Она наглашава значај који придаје Србији да у 2016. години усвоји Стратегију и Акциони план у складу са Стратегијом Европске уније за сузбијање трговине људима, да пажљиво прати ефекте њене реализације, да настави своје правно усклађивање са правним тековинама ЕУ, да ојача своје оперативне капацитете и да негује проактивни однос истражних органа, да обрати посебну пажњу на угрожене групе као што су деца и Роми, да обезбеди обуку у вези са раном идентификацијом жртава и да појача превентивне мере.

ЕУ констатује да је у Кривични законик Србије пренесен законодавни оквир ЕУ у вези са олакшавањем неовлашћеног уласка, транзита и боравка (Директива 2002/90/ЕЗ и Оквирна одлука 2002/946/ПУП). ЕУ охрабрује Србију да искористи тај законодавни оквир на проактиван начин да се усредсреди на организоване криминалне групе одговорне за олакшавање кријумчарења миграната. ЕУ позива Србију да спроведе препоруке које је издала Група експерата Савета Европе за борбу против трговине људима (*GRETA*) у свом извештају из 2014. године.

ЕУ констатује да високотехнолошки криминал (енг. *cyber criminality*) постаје све већи проблем у Србији и да Србија није до сада развила стратешку визију о томе како да се ово реши. Она констатује да акције које Србија планира да спроведе како би унапредила капацитете и ниво

специјализације у органима задуженим за борбу против високотехнолошког криминала, укључујући у Министарству унутрашњих послова, Канцеларији специјалног тужилаштва, као и у судовима. Такође, констатује намеру Србије да ојача сарадњу са актерима цивилног друштва. ЕУ констатује да је Србија ратификовала Конвенцију о високотехнолошком криминалу (сачињена у Будимпешти, енгл. *Budapest Convention*) 2009. године и позива Србију да додатно усклади своје законодавство са Директивом 2013/40/EУ о нападима на информационе системе. Она охрабрује Србију да развије кохерентну стратешку и дугорочну визију о томе како намерава да се, у складу са стратешким и оперативним приступом ЕУ против високотехнолошког криминала, бави високотехнолошким криминалом, укључујући и онлајн сексуално злостављање деце.

ЕУ констатује да је Србија усвојила нови Закон о оружју и муницији и планира низ мера да појача контролу над малим оружјем и лаким наоружањем (енгл. *small arms and light weapons – SALW*) и да се спречи и реши њихово кријумчарење. ЕУ такође узима у обзир планове Србије да усвоји нову Стратегију и Акциони план о малом оружју и лако наоружању на крају 2016. године. Она позива Србију да даље усклади свој законски оквир у овој области са релевантним правним тековинама ЕУ и да обезбеди безбедно складиштење и уништавање одузетог оружја.

ЕУ прима к знању план Србије да се изврши процена утицаја Јединице за заштиту сведока у Министарству унутрашњих послова у циљу побољшања капацитета кроз повећање броја особља, обуке и нове опреме. Такође, констатује намеру Србије да развије Службу за подршку жртвама и сведоцима у оквиру Тужилаштва за организовани криминал. ЕУ наглашава значај система заштите сведока који добро функционише, расподеле довољног броја и добро обученог особља у јединици за заштиту сведока и способности да се понуди висок степен потребне заштите.

7. Борба против тероризма

ЕУ прима к знању информације о законима који су на снази, а посебно у вези са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма, Кривичним закоником, Закоником о кривичном поступку, Законом о основама уређења служби безбедности Републике Србије, Законом о полицији и Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. ЕУ узима у обзир чињеницу да је законодавство Србије у доброј мери усклађено са правним тековинама ЕУ у вези са борбом

против тероризма. Она напомиње да је Оквирна одлука Савета 2008/919/ПУП о борби против тероризма у потпуности инкорпорирана. Такође, констатује усвајање новог Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и измена и допуна Кривичног законика уносећи Резолуцију Савета безбедности Уједињених нација 2178 (2014) која криминализује стране терористичке борце.

ЕУ позива Србију да додатно усклади своје законодавство са релевантним правним тековинама ЕУ, укључујући са Уредбом 98/2013 о маркетингу и употреби експлозива, Директивом 2008/114/ЕЗ о идентификацији и означавању Европских критичних инфраструктура и процени потребе да се побољша њихова заштита и са ЕУ Акционим планом за хемијске, биолошке, радиолошке и нуклеарне материје (енг. *Chemical, Biological, Radiological or Nuclear materials*). ЕУ такође наглашава важност да Србија појача своју спремност и капацитете за реаговање на хемијске, биолошке, радиолошке и нуклеарне претње.

ЕУ констатује да се Србија спрема да усвоји Националну стратегију и Акциони план за спречавање и борбу против тероризма (2016 - 2020), у складу са ЕУ Стратегијом против тероризма. Она даље констатује да Србија спроводи националну процену ризика од финансирања тероризма која формира основу за касније усвајање Стратегије и Акционог плана за борбу против прања новца и финансирања тероризма. ЕУ наглашава значај да Србија развије потребне капацитете за откривање и заустављање финансијских токова који подхрањују тероризам.

ЕУ констатује да Србија намерава да додатно унапреди своје оперативне капацитете и инфраструктуру, између осталог кроз успостављање јединствене националне базе података и размене информација у вези са тероризмом, нових ИТ и телекомуникационих алата и разних обука. ЕУ позива Србију да усвоји све преостале правне инструменте, ојача међуресорну координацију и да појача размену информација и сарадњу са специјализованим телима у ЕУ и њеним државама чланицама.

8. Борба против дрога

Европска унија прима к знању информације у вези са постојећим правним оквиром, а нарочито у вези са Кривичним закоником, Закоником о кривичном поступку, Законом о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства, Законом о психоактивним контролисаним супстанцама, Законом о супстанцама које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога

и психотропних супстанци као и у вези са спровођењем законодавства. ЕУ наводи учешће Републике Србије у међународним конвенцијама у погледу борбе против дрога. ЕУ наводи да је законодавство Републике Србије делимично усклађено и позива Републику Србију да настави са преосталим правним усклађивањем у циљу постизања потпуног усклађивања са правним тековинама ЕУ у овој области, а најкасније до дана приступања ЕУ.

ЕУ прима к знању информације у вези са Стратегијом Републике Србије о спречавању злоупотребе дрога (2014-2021) и пратећи Акциони план (2014-2017), који су у складу са Стратегијом и Акционим планом ЕУ и одражавају основне циљеве обновљеног (2013) Акционог плана ЕУ и западног Балкана за борбу против дрога. ЕУ позива Републику Србију да на коректан начин прати њено спровођење и наводи потребу за предвиђеним годишњим извештајима о спровођењу.

ЕУ подвлачи да регулаторни оквир сам по себи неће бити довољан за ефикасну борбу против дрога. Стога, ЕУ наглашава значај посвећености Србије да ојача способности и оперативне капацитете полицијских и правосудних органа у борби против трговине дрогом и злоупотребе наркотика, нарочито када је реч о психоактивним супстанцама и прекурсорима дрога. ЕУ нарочито констатује акције усмерене на јачање Службе за превенцију наркоманије и сузбијање кријумчарења наркотика Министарства унутрашњих послова, обуке за различите јединице при Министарству унутрашњих послова укључујући заједничке истражне тимове и јединице за финансијске истраге, а такође наводи и намеру Републике Србије да размотри пружање бољег правног оквира који би омогућио побољшање оперативних перформанси. ЕУ наглашава значај добре међусекторске сарадње у овој области, како на превенцији наркоманије тако и по питању сузбијања исте, укључујући борбу против прекограничног кријумчарења наркотика.

ЕУ такође констатује и предложене акције Републике Србије како би се осигурало да је безбедно складиштење заплећених наркотика и прекурсора у сваком тренутку гарантовано и да се уништавање наркотика одвија у складу са правилима ЕУ. Она наводи планиране законске измене и намеру Републике Србије да развије и спроведе програм за систематско уништавање наркотика/психоактивних контролисаних супстанци (ПАКС) и прекурсора.

ЕУ констатује обавезу Републике Србије да редовно ажурира сопствени списак наркотика и прекурсора у складу са релевантним збивањима у ЕУ. Она такође наводи да је Република Србија развила широку сарадњу са међународним органима и агенцијама (нпр. Интерпол, Европол, ЕУЛЕКС, *UNODC*). ЕУ узима у обзир учешће Републике Србије у програмима сарадње са Европским центром за праћење дрога и зависности од дрога (*EMCDDA*). Она у том

смислу наводи да Република Србија планира да оформи Националну контакт тачку која ће на најбољи начин искористити претходно пружену помоћ од стране ЕУ и *EMCDDA* обуке. ЕУ узима у обзир план Републике Србије да успостави државни информациони систем о дрогама. ЕУ наглашава значај сарадње Републике Србије са *EMCDDA* по питању прикупљања, обраде и достављања података.

ЕУ подстиче Републику Србију да настави своје напоре на јачању административних и оперативних капацитета, укључујући даље јачање политика за превенцију злоупотребе наркотика и посвећивање пажње координацији и сарадњи између различитих органа. ЕУ наглашава значај про-активног циљања организованих криминалних група које су активне на територији Републике Србије и у региону, као и вођење рачуна о томе да се конфискација имовине користи у сваком тренутку за њихово ефикасно сузбијање.

9. Царинска сарадња

ЕУ прима к знању информације у вези са постојећим правним оквиром, а нарочито у вези са Законом о царинској служби и чињеницом да Република Србија спроводи ИТ Стратегију 2011 - 2020 у оквиру Управе царина. ЕУ констатује да је законодавство Републике Србије делимично усклађено са Одлуком 2009/917/ЈНА о употреби информационих технологија у царинске сврхе, те да је Република Србија у обавези да измени своју ИТ стратегију Управе царина у 2017. години како би се припремила за спровођење Одлуке 2009/917/ЈНА по приступању.

ЕУ наглашава да се царински службеници у Републици Србији суочавају са значајним изазовима с обзиром на притисак организованог криминала на границама, на пример у погледу кријумчарења оружја и наркотика. У том смислу, она наводи да ће Република Србија извршити измене и допуне Законика о кривичном поступку и Закона о царинској служби, чиме ће дати шира истражна овлашћења царинским органима. Она такође наводи да ће Стратегија интегрисаног управљања границама бити измењена на начин који би царинским службеницима омогућио приступ релевантним базама података и неометану размену информација на границама.

ЕУ констатује да ће бити пружена обука по питању спровођења Конвенције Напуљ II, а нарочито по питању хитне потраге, прекограничног надзора и контролисане испоруке.

ЕУ позива Републику Србију да обезбеди неопходне административне и институционалне

капацитете за спровођење Конвенције о узајамној помоћи и сарадњи између царинских администрација (Напуљ II) и Конвенције о употреби информационих технологија у царинске сврхе (*CIS*) и њених протокола по приступању. У том контексту, ЕУ наглашава потребу да се обезбеди свест и могуће укључивање правосудних и полицијских органа у вези са чланом 3. и 4, ст. 7. Конвенције Напуљ II.

10. Фалсификовање евра

ЕУ констатује информације о правном оквиру који се примењује, посебно Кривични законик, Закон о кривичном поступку, Закон о кривичној одговорности правних лица, Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других тешких кривичних дела, укључујући и кривично дело фалсификовања новца и Закон о Народној банци Србије. ЕУ констатује и намеру Србије да учествује на Међународној конвенцији за сузбијање фалсификовања валуте и намеру да усагласи националне законе са правним тековинама ЕУ (*acquis*), укључујући Директиву 2014/62/ЕУ и Одлуку 2001/887/ПУП.

ЕУ констатује административне и оперативне мере за сузбијање фалсификовања новца које предузимају Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија и Народна банка Србије. Такође, констатује да у оквиру Народне банке Србије постоји и специјализовано Одељење за борбу против фалсификовања и анализу новчаница и кованог новца, које у великој мери функционише у складу са Одлуком 2001/887/ПУП.

ЕУ констатује различите радионице и обуке чији је циљ упознавање са добрим праксама у ЕУ и намеру Србије да унапреди сарадњу са Еурополом. ЕУ позива Србију да у потпуности усагласи правни и институционални оквир за борбу против фалсификовања новца са правним тековинама ЕУ (*EU acquis*). ЕУ посебно позива Србију да формално успостави националну централну канцеларију за борбу против фалсификовања евра.

* * *

С обзиром на садашње стање у припремама Србије, подразумевајући да, кроз инклузивне

НЕЗВАНИЧАН ПРЕВОД

консултације са цивилним друштвом и главним заинтересованим странама, као и посредством одговарајућих поступака парламентарне контроле и надзора којима се то адекватно омогућава, Србија треба да настави да остварује напредак у погледу усклађивања са правним тековинама ЕУ (*acquis*) из поглавља Правда, слобода и безбедности и њиховог спровођења, ЕУ констатује да је неопходно да се испуне следећа *прелазна мерила* пре предузимања следећих корака у преговарачком процесу у вези са поглављем Правда, слобода и безбедност:

Србија треба да обезбеди делотворно, детаљно и стално праћење спровођења свог Акционог плана у области Правде, слободе и безбедности кроз јак и мултидисциплинаран механизам, којим се по потреби могу активирати корективне мере, нарочито водећи рачуна о адекватности људских и финансијских ресурса, институционалном капацитету, захтевима за обуке, поштовању утврђених крајњих рокова, стварном дијалогу са цивилним друштвом и адекватном разматрању њихових предлога.

Србија треба да ојача напоре како би обезбедила усклађеност са захтевима ЕУ на пољу легалних и ирегуларних миграција. А посебно,

- Србија спроводи свеобухватну анализу (gap analysis) својих правних, институционалних и техничких потреба и потреба за обуком на пољу легалних и ирегуларних миграција. На основу тога, Србија би требало да јасно утврди кораке за имплементацију миграционе политике усклађене са стандардима ЕУ, укључујући:

- Инвестициони план како би се испуниле потребе за опремом, информационом технологијом, потребе у погледу хапшења, идентификације и регистрације ирегуларних миграната, као и у погледу смештаја и задржавања ирегуларних миграната са циљем њиховог враћања.

- Стратегију развоја људских ресурса и план обуке.

- Србија издваја довољно финансијских средстава како би започела и завршила спровођење горенаведеног.

- Србија уноси измене у Кривични законик, Закон о запошљавању странаца и Закон о странцима и усклади своје законе са правним тековинама ЕУ (EU *acquis*) на пољу легалних и ирегуларних миграција. Србија ефикасно прати спровођење ових закона и извештава о томе, и да по потреби предузима корективне мере.

- Србија обезбеђује адекватан смештај за пресретнуте ирегуларне мигранте у складу са потребама, а да посебно обрати пажњу на рањиве групе. Србија обезбеђује процедуралне временске оквири и адекватне капацитете за задржавање ирегуларних миграната који ће бити враћени у складу са потребама и у складу са стандардима Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих поступака или кажњавања. Србија константно надзире адекватност смештајних капацитета и капацитета за задржавање миграната и спремна је да, по потреби, у кратком временском року обезбеди додатне капацитете у случају изненадног прилива миграната.

- Србија преговара и предузима кораке за закључивање споразума о реадмисији, укључујући и оне са више земаља порекла миграната и транзитних земаља. Потребно је да Србија подстиче и пружа делотворну подршку за добровољан повратак ирегуларних миграната у њихове земље порекла, да развије институционалне капацитете за имплементацију јаког

повратног механизма и механизма за обнављање документације у складу са политиком враћања ЕУ и у складу са правним тековинама ЕУ (*acquis*). Србија би требало да обезбеди иницијални систем праћења постигнутих резултата који се односе на ефикасно враћање и обнављање документације ирегуларних миграната.

- Потребно је да Србија спроведе мере за значајно смањење броја неоснованих захтева за азил које подносе њени држављани у земљама ЕУ. Србија осмишљава и спроводи кампање усмерене на подизање нивоа свести и информисање нарочито локалних заједница из којих углавном потичу тражиоци азила и паралелно развија бољу социјалну инклузију ових заједница у српско друштво.

- Србија предузима све неопходне кораке за спровођење додатних мера које би омогућиле институцијама за спровођење закона да на делотворан начин идентификују и разбију организоване криминалне групе одговорне за кријумчарење миграната на њеној територији. Србија успоставља преглед успешно постигнутих резултата у области истрага, кривичног гоњења и коначних пресуда за кријумчаре људи, укључујући и успешно одузимање њихове имовине стечене криминалом.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области азила. Посебно,

- Србија развија снажан механизам за рано упозоравање, припремљеност и управљање кризним ситуацијама и правилно га спроводи у кризним ситуацијама. Србија успоставља одговарајућу надлежност за евиденцију расељених лица којом се утврђује да ли им је неопходна међународна заштита или не.

- Србија доноси и спроводи нови Закон о азилу који је у највећој мери усклађен са релевантним *правним тековинама* ЕУ и којим се обезбеђује основа за успостављање иницијалне евиденције о спровођењу поступка азила који је усклађен са прописима ЕУ, и којим се обезбеђују:

- неометани приступ поступку;
- разумно време за решавање захтева за азил;
- побољшани квалитет донетих одлука;
- брзине признавања које се могу упоредити са просеком ЕУ;

- довољан прихватни капацитет и помоћ за тражиоце азила и њихова интеграција (укључујући осетљиве категорије) у друштво;
  - делотворне мере за спречавање могуће злоупотребе права од стране миграната, укључујући брзе жалбене поступке;
  - делотворно и брзо враћање одбијених подносилаца захтева у земљу порекла или трећу земљу транзита.
  - одговарајуће законске и имиграционе одредбе за неуспешне тражиоце азила или ирегуларне мигранте који се не могу брзо изместити из Србије.
- Србија суштински ојачава своје институционалне капацитете за ефикасну обраду захтева за азил и обезбеђује финансијску одрживост дотичних институција, укључујући релевантне управне и правосудне органе на локалном и националном нивоу. Посебно:
- Капацитет Канцеларије за азил да адекватно и благовремено обрађује захтеве за азил, ојачава се додатним запошљавањем и обезбеђивањем свеобухватних обука за запослене, као и обезбеђивањем развоја и редовних процена.
  - Капацитет Комесаријата за избеглице додатно се надограђује у складу са утврђеним захтевима, укључујући кроз редовне обуке.
  - Правосудни органи задужени за обраду захтева за азил и имиграцију обезбеђују одговарајућу обуку.
  - Србија развија способност да даље повећава своје прихватне капацитете на основу сталног праћења миграционих кретања и потреба ирегуларних миграната на њеној територији.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области визне политике. Посебно,

- Србија спроводи свеобухватну процену потреба као основу за релевантне делове неопходног Шенген акционог плана.
- Србија обуставља издавање виза на границама и усклађује своју визну политику са захтевима ЕУ у овом погледу.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области Шенгена и спољних граница. Посебно,

- Србија усваја Шенген акциони план (ШАП) који ће јој омогућити да ефективно припреми неопходне кораке (укључујући у погледу улагања у инфраструктуру и опрему, за потребе попуњавања капацитета и обука, за потребе изградње институција и правне кораке) за спровођење релевантних делова шенгенских *правних тековина* након приступања или, по потреби, након приступања територији Шенгена. Србија обезбеђује неопходна средства за спровођење ШАП-а након његовог усвајања.

- Србија усваја и спроводи измењену Стратегију интегрисаног управљања границом (ИБМ) у складу са концептом ИБМ у ЕУ. Србија посвећује посебну пажњу унапређењу размене информација, координацији између граничних служби и додатно развија своје капацитете за анализу ризика у оквиру граничне полиције.

- Србија добро напредује са модернизацијом инфраструктуре и опреме на граничним прелазима као и између њих, посебно оних граница које су у највећој мери погођене кријумчарењем робе и лица.

- Србија унапређује оперативну сарадњу са свим својим суседима ради делотворног спречавања илегалног преласка граница, а нарочито предузима кораке да разјасни статус свих алтернативних путева са својим суседима, било спречавањем проласка или формализовањем тих граничних прелаза кроз закључивање локалних споразума о преласку границе.

- Србија сагледава питање двоструке претње у виду корупције и организованог криминала на својим границама спровођењем наменског антикорупцијског плана на границама и обезбеђује иницијалну евиденцију одговарајућег праћења откривених случајева.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области правосудне сарадње у грађанским, трговинским и кривичним стварима

- Србија спроводи свеобухватну процену утицаја која обухвата правосудну сарадњу у грађанским, трговинским и кривичним стварима и по тој основи мења свој акциони план обезбеђујући:

- јасан след корака неопходних за усклађивање са *правним тековинама* ЕУ у овој области;
- преглед потреба за попуњавање капацитета и потреба за обукама;

- информације о трошковима и изворима финансирања тих реформи.

- Србија ангажује и обучава одговарајући број експерата, у Министарству правде и у судовима и тужилаштвима у складу са утврђеним циљевима за обезбеђење квалитета и правовремено решавање захтева за правосудну сарадњу у грађанским, трговинским и кривичним стварима.

- Србија усваја неопходне измене релевантних закона помоћу којих у највећој мери усклађује своје правне прописе са *acquis* Европске уније у области правосудне сарадње у кривичним, грађанским и трговинским стварима и обезбеђује постојање материјалних услова којима се омогућава правилно спровођење.

- Србија закључује споразум о сарадњи са Евројустом за који је неопходно доношење и спровођење закона о заштити података у складу са *правним тековинама* Европске уније.

- Србија предвиђа иницијалну евиденцију о ефикасном решавању захтева правосудне сарадње у грађанским и кривичним стварима и примени мултилатералних конвенција и билатералних споразума у овој области.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди усклађеност са захтевима ЕУ у области полицијске сарадње и борбе против организованог криминала

- Србија спроводи свеобухватну анализу и на основу ње мења свој акциони план обезбеђујући:
  - јасан след корака потребних за усклађивање са инструментима полицијске сарадње у оквиру ЕУ;
  - преглед потреба за попуњавање капацитета и потреба за обукама, укључујући, по потреби, кораке за решавање питања критичних недостатака;
  - појашњење поступака за оперативну сарадњу између различитих одељења у Министарству унутрашњих послова и са обавештајним службама;

- услове за несметану и безбедну размену релевантних података;
  - информације о трошковима и одрживим изворима финансирања неопходним за делотворно спровођење тих реформи;
  - детаљне кораке за успостављање јаких заштитних мера којима се обезбеђује јачање интегритета и оперативна независност полицијских служби од политичких интереса и њихова заштита од утицаја криминала.
- Србија спроводи свој оперативни споразум са Европолом на задовољавајући начин и делотворно примењује методологију SOCTA за процену претњи од озбиљног и организованог криминала у ЕУ како развила стратешку слику ризика и претњи у вези са ситуацијом организованог криминала на својој територији. Србија користи SOCTA методологију да дефинише приоритете у својој политици безбедности и поступа на основу њих.
- На основу планиране анализе релевантних тела, Србија мења Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и ојачава своје институционалне капацитете на основу:
- обезбеђивања ефикасне координације и продуктивне сарадње између полиције и тужилаца у складу са Закоником о кривичном поступку којим се јасно дефинишу њихове одговарајуће улоге, дужности и надлежности.
  - попуњавања преосталих слободних радних места у Тужилаштву за организовани криминал (ТОК) и Одељењу за борбу против организованог криминала (ОБОК) у Министарству унутрашњих послова;
  - обезбеђивања потреба за обуком особља у ТОК-у и ОБОК-у које су јасно дефинисане и сагледане;
  - унапређењем материјалних услова за ТОК, посебно кроз савремени систем управљања предметима, нови аналитички софтвер, и чињењем да ИТ системи буду интероперабилни са базама података других релевантних институција;
  - обезбеђивања усклађенијег приступа у полицији за прикупљање и размену обавештајних информација, укључујући кроз модернизацију ИТ алата,
  - обезбеђивања несметане кооперације у пракси и безбедне платформе за размену информација између ТОК-а и ОБОК-а као и са другим релевантним агенцијама.

- Србија успоставља систем редовног прикупљања унифицираних статистичких података о криминалним делима у односу на UNODC Међународну класификацију кривичних дела за статистичке потребе.
- Србија редефинише улогу обавештајне службе у кривичним истрагама како би обезбедила јасно одвајање мандата и прописа који се односе на пресретање комуникација у кривичним истрагама, с једне стране, и у безбедносне сврхе, с друге стране, успоставила снажан механизам за надзор како би се избегле злоупотребе.
- Србија усклађује своје законодавство са 40 препорука Организације за контролу и спречавање прања новца (*FATF*), спроводи своју Стратегију о финансијским истрагама и систематски спроводи финансијске истраге истовремено са кривичним истрагама у вези са корупцијом и организованим криминалом.
- Србија је усвојила ново законодавство у области повраћаја средстава у складу са *правним тековинама* ЕУ, још боље излазећи из њиховог оквира, успоставила је Агенцију за повраћај средстава (ARO), која би требало да буде у позицији да на правилан начин управља тим средствима и буде на одговарајући начин опскрбљена ресурсима у погледу особља, опреме и буџета. Србија предвиђа иницијалну евиденцију повећаног броја предмета и већих количина конфискованих средстава проистеклих из кривичних дела, посебно у случајевима организованог криминала и прања новца.
- Србија унапређује борбу против прања новца, у складу са препорукама Комитета MONEYVAL недавним у његовом извештају о оцени Србије и обезбеђује иницијалну евиденцију повећаног броја сумњивих трансакција које су пријављене Финансијској обавештајној јединици (ФОЈ), и обезбеђује да се оне проактивно користе у кривичним истрагама.
- Србија доноси и спроводи стратегију и акциони план у складу са Стратегијом ЕУ за борбу против трговине људима и поштовање приступа који се базира на људским правима. Србија усклађује своје законодавство са релевантним *правним тековинама* ЕУ, кроз јачање својих оперативних капацитета, обезбеђивање проактивнијег приступа истражним органима, усмеравање превентивних деловања и на осетљиве групе као што су деца и Роми, спречавање поновне виктимизације током истраге, кривично гоњење или суђење, као и кроз обезбеђивање обука о горепоменутом за све релевантне организације и службе, укључујући службе које могу

да помогну при раној идентификацији жртава и/или потенцијалних жртава.

- Србија припрема, доноси и спроводи стратегију и акциони план за ефективно решавање високотехнолошког криминала у складу са стратешким и оперативним приступом ЕУ у погледу високотехнолошког криминала. Србија ојачава своје оперативне капацитете (у погледу особља и опреме у Јединици за високотехнолошки криминал) како би решила проблем високотехнолошког криминала и усклађује своје законодавство са релевантним *правним тековинама* ЕУ, укључујући у погледу сексуалног злостављања деце на мрежи, обезбеђује специјализоване обуке и подиже ниво свести јавности и међу државним службеницима по питању високотехнолошког криминала.

- Србија унапређује борбу против складиштења, продаје и поседовања нелегалног ватреног оружја (нарочито у вези са терористичким нападима), спроводи нови Закон о оружју и муницији и усваја и спроводи своју будућу Стратегију и Акциони план о малом и лако оружју за период 2016 – 2021. Србија унапређује своје оперативне капацитете (укључујући прикупљање обавештајних података, анализу и размену информација), додатно усклађује своје законодавство са релевантним *правним тековинама* ЕУ, успоставља централизован систем за регистровање заплењеног оружја, размењује информације о томе, и обезбеђује безбедно чување и уништавање конфискованог оружја.

- На основу резултата процене утицаја, Србија обезбеђује додатни број службеника и додатну опрему за потребе Јединице за заштиту сведока у Министарству унутрашњих послова.

- Србија успоставља преглед резултата у области организованог криминала о ефикасним и ефективним истрагама, кривичном гоњењу и правоснажним пресудама, укључујући конфисковање средстава проистеклих из криминалних дела.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области борбе против тероризма

- Србија је усвојила и спроводи нову Стратегију за спречавање и борбу против тероризма у складу са Стратегијом ЕУ за борбу против тероризма, усклађује своје законодавство у највећој мери са релевантним *правним тековинама* ЕУ, наставља да развија своје оперативне капацитете, улаже делотворне напоре да спречи радикализацију и екстремизам и унапређује практичну сарадњу и размену информација са специјализованим службама у ЕУ и њеним државама

чланицама.

Србија треба да повећа своје напоре да обезбеди поштовање захтева ЕУ у области сарадње у области борбе против дрога

- Србија наставља да спроводи Стратегију за борбу против дрога (2014 - 2021) и Акциони план (2014 - 2017) и прати квалитет и ефекте њиховог спровођења.
- Србија предузима мере које за циљ имају повећање оперативног капацитета тела укључених у борбу против кријумчарења наркотика, посебно Службе за спречавање зависности од дрога и сузбијање кријумчарења наркотика у Министарству унутрашњих послова, која у потпуности треба да буде опскрбљена особљем и обукама, што јој омогућава да систематски спроводи проактивне истраге.
- Србија обезбеђује несметану сарадњу између различитих тела одговорних за спречавање злоупотребе дрога и свеукупну координацију националне политике борбе против дрога. Обезбеђује да не дође до преклапања надлежности.
- Србија обезбеђује несметану сарадњу са Европским центром за праћење дрога и зависности од дрога (EMCDDA) преко Националног центра за праћење дрога у оквиру Министарства здравља и редовно припрема извештаје за EMCDDA.
- Србија обезбеђује преглед резултата у погледу повећане количине заплењене дроге и обезбеђује безбедно чување и ефикасно уништавање конфисковане дроге и прекурсора у складу са стандардима ЕУ. Србија обезбеђује да правоснажне пресуде за кријумчарење наркотика буду систематски праћене одлукама да се конфискују незаконито стечена средства осуђеника.

Праћење напретка при усклађивању са и спровођењем правних тековина ЕУ ће се наставити током преговора. Европска унија истиче да ће посебну пажњу посветити праћењу свих специфичних питања која су горе наведена - кроз експертске мисије - у циљу обезбеђивања административних капацитета Републике Србије.. У складу са одредбама преговарачког оквира, Комисија указује на своју намеру да предложи ажурирана прелазна мерила када год је то оправдано. У том погледу, све мере за прилагођавање претприступне помоћи могу се предузети само у складу са важећим правилима и процедурама. Посебну пажњу треба посветити везама између овог поглавља и других преговарачких поглавља. Коначна оцена усаглашености законодавства Србије са *правним тековинама ЕУ* и њеног капацитета за спровођење може се вршити тек у каснијој фази преговора. Поред свих информација које ЕУ може захтевати за потребе преговора у оквиру овог поглавља, а које треба да буду на располагању на Конференцији, ЕУ позива Србију да писане детаљне извештаје Савету за стабилизацију и придруживање редовно доставља о оствареном напретку у спровођењу *правних тековина ЕУ*.

Имајући у виду сва горенаведена разматрања, Конференција ће морати поново да разматра ово поглавље у одговарајућем тренутку.

Такође, ЕУ подсећа да је у периоду од отварања до затварања преговора могуће усвајање нових *правних тековина ЕУ*.